

نیواره‌ی په روانه.. به ختیاریکی تر

ئیدریس عەلی

Edrisali1972@yahoo.com

ئەورۇزگارەی رۆمانى نیوارەی په روانە درچوو خويىنەران و ژمارەيەکى زۆر لە رۇشنبىران ھەستىانكىد لە بەردم شاكارىيکى جوان و نەمردا راوهەستاون كە پىشتر نەيانبىنىيە، ھەستىانكىد كە ئىت دەبىت بە چاوايىكى ترەوە بخويىنەوە، چونكە نەوساتە وەختەدا نیوارەي په روانە مىسجىكى ئەدبى بۇو بۇ ئەوانە كە پىيان وابوو ئەدبى كوردى تەنها ئەوانە بەرھەمەيىناوە كە لە رابردوودا نۇوسراون.. پىيانوابوو داهىنائى ئەدبى تەنها ئەۋەيە كە لە لە پەركانى رابردوودا تۆماركراون، نامەۋىت بېچە سەر ئەۋىاسەي كە لە سەرەتاتىيەوە كە شاكارى نیوارەي په روانە هاتە بەرچاواي خويىنەران و تائىيىتەش كە جەك لە چاپكىردىنەوە دووجار بەرەسى، چەندىن جاريش لىرەو نەوى بە بىنائاكايى نۇسەر چاپكراوهەتەوە، كە چى هيشتا خويىنەران بە تامەززۇو شەوقىكى سەيرەوە دەيخويىنەوە هيشتا خەلکى وەك ھەوايىكى تازە بە يەكتەر دەلىن: نیوارەي په روانە چاپكرايەوە.

لە ماوهى نىوان چاپى يەكەمەوە تائىيىتە لىرەو نەوى گەل قىسى بىبىنەما لە سەر نیوارەي په روانە كرا، ھەنئىك ھەر لە خۆوە دەيانوت "نیوارەي په روانە لە فلان رۆمانەوە وەركىراوە" كە چى دەركەوت بە ختىار عەلى ھەر ئەورۇمانەشى دەبىيۇ كە دەيانوت لىيۆھى وەرىگەرتوو، بەشىك پىيان وابوو "بە ختىار دىيىكى ورىيایە و عاقلاقانە دەتowanەت كار لە سەر تىكىستى تر بىكەت و بىھىيەتە ناو خەيالات و نۇوسىنەكانى خويىھە" لە مبارەوە دەيانوت" ئىت لە دواي نیوارەي په روانەوە يەك دىيىپ پىيىنامىنى ناوى رۆمان بىت" بۇ بەدبەختى ئەۋىقسەكەرەنە كە دەنگىيان لە تارىكىيەوە دەھات لە پاش نیوارەي په روانەوە دووشاكارى دىكەي بە ختىار وەلامىك بۇون كە دەكرا ئىت بېدەنگىن و ئەگەر ھېزى خويىندەوە يان ماوە تەنها دانىشنى و بە بىيەنگى بىان خويىنەوە.. ھەندىك ھەبۈن ئاراستەي رەخنەوە دەكىرەنە كە نەھەن خەلەتىن بە فەنتازىيە نۇسەرەيىكى خەيالپلاوى وەك بە ختىار قەناعەت بەو گەنجانە بىكەن كەواز لە خويىندەوەي ئەۋەنە دەقانە بىيىن و ھەلئەن خەلەتىن بە فەنتازىيە نۇسەرەيىكى خەيالپلاوى وەك بە ختىار عەلى، چونكە ئىت ئە و نۇسەرە دەستەكەي كەشە بۇوە جەك لە دىزىكى كەشبۇو ھېچى دىكە ئىيىھ..! دىسانەوە چاپكىردىنەوەي نیوارەي په روانە لە نیو چپ و ھورى سەرسوج و گۆشەي چاخانە و مىزەسارەدە كانى شەواندا مىزجىكى دىكەي ئەدبى بۇو، بە تايىيەت كاتى دەبىينىن هيشتا پىرەرۇشلىرىن كىتىبەن كەتىبەخەن كوردىدا، ئەبىينىن ئەۋەيەكى تازە كە فرياي ئەۋەنە كە وتن بەر چاپى يەكەمى بەكەن و تەنها لە زارى ئەۋانە پىش خويانەوە دەيانبىيەت نیوارەي په روانە چىيەو فەرەيدۈونى مەلەك و خەندانى بچىكۈن و گۆفەند و كى و كى چىن.. ئىستا بەھۇي چاپكىردىنەوەي ئەم شاكارەوە ھەم گەنجانىكى تازە پىيەتەشتو دەيخويىنەوە ھەم مەعلومىش دەبىت تىكىستىك يان نۇوسىنېكى دىزاو تەمەنلى دەيىز ئابىت و دىزىك ئاتوانىت بۇ ماوهى چەندىن سال خۇن بىكاتە چاواي خويىنە، رەنگە دىزى ئەدبى كىرابى و ئىستاش ھەبىت، بەلام كى دەتowanىت دەقىكى دىزاوامان پىيىناسىنېت پاش كە شەفرىنى يەك شەو لە كەتىبەخانە ھېچ كەسىكماندا يان لە خەيالى ھېچكاماندا مابىيەتەو.. من دەنیام نامىنېتەو ئەنۇسەراندەش كە لە سەر پاشماوهى نۇسەنە ئەم و ئە دەنۇسەن و خۇيان وەك داهىنەر دەناسىن دەنگە بۇ ماوهىيەكى كاتى و كە مخايىن بازارى خويىنەر خويان گەرمىكەن بەلام ئەدى دواتر چىي؟ ئەدى بەرھەمە كانى دواتر چىي بە سەر دىت؛ كى يەك عانە بە نۇوسىنېك دەدات كە دەنلىيە لە وەي دىزاوە؟ ئىمە لە سەر دەمېكىداين تائەندازەيەكى كە مىش بىت لەھەندىك ئامازەو بابەت تىدەگەين، ئەۋەش رۆشە كە جوانى بەھەمە موو ھېزى خۆيەوە دىت بەلام لە پاشت ھەمۇ تارىكىيە كانەوە لە پاشت ھەمۇ بېدەنگىيە كانەوە تىربارنى دەكەن، بەلام خۆ جوانى شتىك نىيە بىرىت ئەۋەيەن سېبەينى دەبىنە شاھىدى شەكان و وەك خەندان چىرۇكە كان دەگىرېنەوە، ئەۋە ئىيەين دەبىنە پاسەوانى جوانى و لە پىيەن مانەوە جاويدانىدا بەرگرى لە حەقىقەت و نەمرى دەكەين.